

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Kennemer Lyceum, havo

Kwaliteitsonderzoek

Datum vaststelling: 13 juni 2024

Samenvatting

De inspectie heeft op 25 maart 2024 een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd op de afdeling havo van het Kennemer Lyceum. De aanleiding voor dit onderzoek was dat we in het najaar van 2023 risico's in de onderwijsresultaten signaleerden. Er bleven te veel leerlingen zitten in de bovenbouw van de havo en op het centraal examen in het schooljaar 2022/2023 haalden leerlingen lage cijfers.

Eindoordeel

We beoordelen de onderwijskwaliteit van de afdeling havo van het Kennemer Lyceum als Onvoldoende. Dit is het gevolg van het oordeel Onvoldoende op de standaard Pedagogisch-didactisch handelen.

Wat gaat goed?

Het Kennemer Lyceum zorgt ervoor dat leerlingen zich veilig voelen en met plezier naar school gaan. De school biedt onderwijsactiviteiten aan die aansluiten bij de interesses en talenten van leerlingen. De mentoren en de leraren letten goed op de leerlingen en zorgen voor begeleiding en ondersteuning als dat nodig is.

Er is een breed draagvlak voor de manier waarop de schoolleiding sturing geeft aan de school en de kwaliteit bewaakt. Leraren krijgen de ruimte om eigen keuzes te maken bij de inrichting van hun lessen. Zij verantwoorden zich aan de schoolleiding over de kwaliteit van hun onderwijs en de daarmee bereikte resultaten.

De school heeft tijdig gesignaleerd dat steeds meer leerlingen moeite hadden om goede cijfers te halen en om hun motivatie op peil te houden. Daarom heeft het Kennemer Lyceum een aantal maatregelen genomen om het tij te keren. Enkele van deze maatregelen zijn het plaatsen van leerlingen op een bij hun capaciteiten passend onderwijsniveau, het verkleinen van klassen in bepaalde leerjaren en een intensievere begeleiding.

Wat kan beter?

In 2023 hebben de havisten gemiddeld een laag cijfer op het centraal examen gehaald. Dit kan beter en daar kan het Kennemer Lyceum voor zorgen door het onderwijs af te stemmen op wat leerlingen nodig hebben voor goede resultaten op het centraal examen.

Bestuur:

Stg. Schol.gem.sch. Kenn. Lyc.
(46632)

School:

Kennemer Lyceum (02GN|00)

Totaal aantal leerlingen:

998 (peildatum: 01 oktober 2023)

Het Kennemer Lyceum wil leerlingen op een bij hen passend onderwijsniveau plaatsen in het derde leerjaar. Het terugdringen van de hoge opstroom naar het vwo is gewenst, omdat de eerste signalen van een daling in de resultaten zichtbaar worden. De school heeft ook zichtbaar gemaakt dat een deel van de leerlingen een te hoog advies van de basisschool heeft gekregen. Het laten afstromen van leerlingen naar vmbo-(g)t verlaagt de druk op de school en vergroot hun kansen op een goed verloop van hun onderwijsloopbaan.

Wat moet beter?

De lessen moeten ordelijker verlopen, zodat meer lestijd aan het leren besteed wordt. Ook moeten de lessen beter aansluiten op wat leerlingen nodig hebben om de uitleg te begrijpen en te weten welke denkstappen of aanpak zij moeten volgen bij het maken van opdrachten. Daarvoor moet de school eerst van de havo-klassen in elk leerjaar nagaan wat leerlingen nodig hebben voor het realiseren van de leerdoelen en wat leraren moeten doen om hun lessen af te stemmen op de leerlingen in elke klas. Uit deze analyse volgt hoeveel onderwijstijd leerlingen nodig hebben voor het realiseren van de leerdoelen, welke uitleg en begeleiding zij nodig hebben en welke leer- en hulpmiddelen benodigd zijn. Met behulp van deze informatie moet de school de leskwaliteit verbeteren en zorgen voor goede randvoorwaarden (voldoende onderwijstijd, voldoende formatie voor het realiseren van de onderwijstijd, bekwame leraren en goede leer- en hulpmiddelen).

Het Kennemer Lyceum heeft voor de basisvaardigheden Nederlandse taal, rekenen en burgerschap een visie ontwikkeld en globaal aangegeven welke leerdoelen in de verschillende leerjaren nagestreefd worden. Dit moet de school concreter uitwerken door voor elk leerjaar aan te geven welke leerdoelen nagestreefd worden en met welk aanbod van leer- en hulpmiddelen en met welke onderwijsactiviteiten deze gerealiseerd worden.

Vervolgtoezicht

De onderwijskwaliteit op de afdeling havo van het Kennemer Lyceum is als Onvoldoende beoordeeld. Het bestuur moet ervoor zorgen dat de kwaliteit van het onderwijs verbetert. De inspectie voert een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.

Inhoudsopgave

1.	Opzet kwaliteitsonderzoek	5
2.	Eindoordeel en vervolgtoezicht	7
3.	Resultaten kwaliteitsonderzoek	9
4.	Reactie bestuur	19

1. Opzet kwaliteitsonderzoek

In dit hoofdstuk komen eerst de aanleiding tot en het doel van het kwaliteitsonderzoek aan de orde. Daarna beschrijven we de inhoud van het onderzoek en de onderzoeksactiviteiten. We sluiten het hoofdstuk af met een leeswijzer.

1.1 Aanleiding

De inspectie heeft op 25 maart 2024 een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd op de afdeling havo van het Kennemer Lyceum. De aanleiding voor dit onderzoek was dat we in het najaar van 2023 risico's signaleerden in de resultaten. Het aantal leerlingen dat onvertraagd het havo-diploma haalt lag over een periode van drie schooljaren onder de norm. Ook haalden leerlingen op het centraal examen in 2023 gemiddeld een laag cijfer. Aansluitend heeft de inspectie een gesprek gevoerd met het bestuur en besloten tot een kwaliteitsonderzoek.

1.2 Doel

Een kwaliteitsonderzoek geeft antwoord op de vraag of de onderwijskwaliteit voldoet aan de wettelijke eisen. Het onderzoek leidt tot een eindoordeel over de afdeling havo en mogelijk tot geïntensiveerd vervolgtoezicht.

1.3 Inhoud

Om te komen tot een eindoordeel onderzoeken en beoordelen we de standaarden die meewegen in de beslisregel over het eindoordeel (zie Onderzoekskader 2021, versie 1 augustus 2023, paragraaf 6.5).

Dit betreft de volgende standaarden:

- Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2).
- Pedagogisch-didactisch handelen (OP3).
- Veiligheid (VS1).
- Resultaten (OR1).

We hebben in dit onderzoek de standaarden van het kwaliteitsgebied Sturen, kwaliteitszorg en ambitie toegevoegd. We hebben dit gedaan om de bevindingen van het onderzoek naar de bovengenoemde standaarden beter te kunnen duiden én om aanknopingspunten te bieden voor het (eventuele) verbetertraject.

Dit betreft de volgende standaarden:

- Visie, ambities en doelen (SKA1).
- Uitvoering en kwaliteitscultuur (SKA2).
- Evaluatie, verantwoording en dialoog (SKA3).

Ook hebben we ook de volgende standaard toegevoegd:

- Basisvaardigheden (OPo)

We hebben dit gedaan vanwege het grote belang van de basisvaardigheden voor de ontwikkeling van de leerlingen. De inspectie geeft vooralsnog geen oordeel over de standaard. Ze geeft wel haar bevindingen bij de standaard weer en zo nodig ook herstelopdrachten.

1.4 Onderzoeksactiviteiten

Voorafgaand aan de onderzoeksdag hebben we een analyse uitgevoerd van informatie die al eerder bij de inspectie aanwezig was en van door de school aangeleverde documenten. In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we ook altijd of er signalen bij de inspectie zijn binnengekomen. Er zijn geen signalen binnengekomen die opvolging vereisen.

Op de onderzoeksdag hebben we de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Een kennismakingsgesprek waarin we een toelichting gaven op het onderzoek.
- Lesobservaties, uitgevoerd door drie inspecteurs en verdeeld over de verschillende leerjaren en vakken;
- Gesprekken met:
 - de ondersteuningscoördinator en enkele mentoren;
 - leraren;
 - leerlingen;
 - coördinatoren basisvaardigheden en enkele leraren;
 - de veiligheidscoördinator, de conciërges en enkele mentoren;
 - de schoolleiding.
- Inzage in het leerlingvolgsysteem.

Op 2 april 2024 hebben wij de bevindingen van het onderzoek teruggekoppeld aan het bestuur.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan het eindoordeel en de afspraken over het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek naar de standaarden. In hoofdstuk 4 is de beleidsreactie van het bestuur opgenomen waarin staat beschreven op welke wijze het bestuur de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van de school.

2 . Eindoordeel en vervolgtoezicht

Dit hoofdstuk bevat het eindoordeel van het kwaliteitsonderzoek van 25 maart 2024 aangevuld met een korte toelichting. Daarna beschrijven we het vervolg van het toezicht. Tot slot volgt een tabel met een overzicht van geconstateerde tekortkomingen en herstelopdrachten.

2.1. Eindoordeel

We beoordelen de onderwijskwaliteit van de afdeling havo van het Kennemer Lyceum Onvoldoende.

Het eindoordeel over de onderwijskwaliteit is het resultaat van de beslisregels die de inspectie hanteert. De beslisregel die leidt tot het eindoordeel Onvoldoende luidt:

De standaard Resultaten of Zicht op ontwikkeling en begeleiding of Pedagogisch-didactisch handelen of Veiligheid is Onvoldoende, óf twee of meer andere standaarden in de gebieden Onderwijsproces en/of Veiligheid en schoolklimaat zijn Onvoldoende.

We hebben de standaarden die meewegen in de beslisregel als volgt beoordeeld:

- Zicht op ontwikkeling en begeleiding: Voldoende.
- Pedagogisch-didactisch handelen: Onvoldoende.
- Veiligheid: Voldoende.
- Resultaten: Voldoende.

2.2. Vervolgtoezicht

Het bestuur en de school moeten ervoor zorgen dat de kwaliteit van het onderwijs op de afdeling havo van het Kennemer Lyceum verbetert. De inspectie voert een jaar na vaststelling van dit rapport een herstelonderzoek uit. Als er voldoende verbetering is, noemen wij de school niet langer Onvoldoende. Als er onvoldoende vooruitgang is, kan de inspectie bekostigingsmaatregelen nemen.

2.3. Tekortkomingen en herstelopdrachten

Wat is de tekortkoming?	Wat is de herstelopdracht?	Welk vervolgtoezicht houdt de inspectie?
Het pedagogisch-didactisch handelen waarborgt de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen in onvoldoende mate. Dit is in strijd met artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020.	Het bestuur moet binnen een jaar ervoor zorgen dat het pedagogisch-didactisch handelen aansluit op wat leerlingen nodig hebben voor een overtraagde doorstroom naar het havo-diploma.	De inspectie voert in het tweede kwartaal van 2025 een herstelonderzoek uit.
De basisvaardigheden worden niet op een samenhangende en doelgerichte wijze aangeboden. Dit is in strijd met artikel 2 en 3, Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen, jo. artikel 2 Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen en met artikel 2.2 WVO 2020.	Het bestuur moet binnen een jaar ervoor zorgen dat het curriculum voor Nederlandse taal, rekenen en burgerschap op een samenhangende wijze en gericht op het realiseren van het niveau 3F voor taal en rekenen en de burgerschapsdoelen is uitgewerkt.	De inspectie voert in het tweede kwartaal van 2025 een herstelonderzoek uit.
Het stelsel van kwaliteitszorg waarborgt de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen op de havo in onvoldoende mate. Dit is in strijd met artikel 2.91 WVO 2020.	Het bestuur moet binnen een jaar ervoor zorgen dat de randvoorwaarden voor het pedagogisch-didactisch handelen die nodig zijn voor een onvertraagde doorstroom naar het diploma zijn ingevuld.	De inspectie voert in het tweede kwartaal van 2025 een herstelonderzoek uit.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek

In dit hoofdstuk geven wij per standaard het inspectieoordeel, gevolgd door een korte toelichting.

3.1. Onderwijsproces

KWALITEITSGBIED ONDERWIJSPROCES	O	V	G	N
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•		
OP3 Pedagogisch-didactisch handelen	•			

OPo. Basisvaardigheden

Vooralsnog geven we geen oordeel op het niveau van deze standaard. Bij de standaard Basisvaardigheden gaan we na of het onderwijs in de basisvaardigheden de leerlingen voorbereidt op het vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt en de samenleving. Dat doen we door te onderzoeken of er voor Nederlandse taal, rekenen/wiskunde en burgerschap een doelgericht, herkenbaar en samenhangend curriculum is dat past bij de leerlingenpopulatie van de school en de uitstroombestemmingen. We hebben tijdens het onderzoek gesignaleerd dat het aanbod voor Nederlandse taal en rekenen niet op een samenhangende wijze en gericht op het realiseren van het referentieniveau 3F is uitgewerkt. Bij burgerschap hebben we geconstateerd dat het aanbod in leerdoelen, leer- en hulpmiddelen en onderwijsactiviteiten nog niet volledig is uitgewerkt. Het bestuur hebben we opdracht gegeven om er binnen een jaar voor te zorgen dat het aanbod voor de basisvaardigheden in overeenstemming is met artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020, artikel 2.2, WVO 2020 en artikel 2.7, tweede lid, WVO 2020.

Hieronder volgt een toelichting.

De kwaliteit van het aanbod

Voor Nederlandse taal, rekenen en burgerschap heeft het Kennemer Lyceum een visie ontwikkeld op de vaardigheden die leerlingen nodig hebben voor het succesvol kunnen volgen van het onderwijs en hun deelname aan de samenleving. Bij het ontwikkelen van deze visie is uitgegaan van de informatie van de school over de beheersing van taal- en rekenvaardigheden en het beeld dat de school heeft opgebouwd over de burgerschapsvaardigheden van leerlingen. Voor burgerschap is een uitwerking gemaakt waarin per leerjaar de leerdoelen zijn beschreven. Voor een aantal leerdoelen is in kaart gebracht met welke leer- en hulpmiddelen en met welke onderwijsactiviteiten deze bereikt worden. Voor Nederlandse taal en rekenen is zo'n uitwerking voor het realiseren van het referentieniveau 3F niet gemaakt. Een volledige uitwerking heeft de school nodig om te kunnen vaststellen dat de basisvaardigheden op een samenhangende

en doelgerichte manier worden aangeboden.

OP2. Zicht op Ontwikkeling en begeleiding

Bij de standaard Zicht op ontwikkeling en begeleiding gaan we na of de school de ontwikkeling van leerlingen volgt en waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning biedt. De afdeling havo voldoet aan deze eisen en daarom hebben wij het zicht op de ontwikkeling en de begeleiding van leerlingen als Voldoende beoordeeld.

Hieronder volgt een toelichting op het oordeel.

Het zicht op de ontwikkeling van leerlingen

De school verzamelt systematisch en zorgvuldig informatie over de kennis en vaardigheden van leerlingen op alle voor het onderwijs belangrijke domeinen, waaronder de basisvaardigheden rekenen en Nederlandse taal. Vanaf de instroom tot de uitstroom worden de ontwikkeling van de basisvaardigheden, de motivatie, het welbevinden, het sociaal-emotioneel functioneren en de schoolprestaties vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.

Begeleiding

Wanneer individuele of groepen leerlingen niet genoeg lijken te profiteren van het onderwijs bepaalt de school wat er nodig is om op de ontwikkeling van leerlingen in te spelen. De school biedt verschillende vormen van ondersteuning, waaronder steunlessen taal en rekenen, huiswerkbegeleiding, studievaardigheidstrainingen en leerlingbegeleiding. Hierbij geeft de school prioriteit aan leerlingen met de grootste achterstanden. De mentoren letten op de werkhouding, het welbevinden en het sociaal-emotioneel functioneren van leerlingen en begeleiden hen zelf of zorgen dat zij ondersteuning krijgen.

Extra ondersteuning

De school heeft in het schoolondersteuningsprofiel vastgelegd welke voorzieningen de school kan bieden voor de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. De school heeft zelf veel expertise in huis voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. De school stelt een ontwikkelingsperspectief vast voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Het ontwikkelingsperspectief voldoet aan de wettelijke eisen. De school voert de geplande ondersteuning aantoonbaar uit.

Zorgplicht

De school vervult de zorgplicht passend onderwijs. Wanneer de school de extra ondersteuning voor een leerling niet kan bieden, zoekt de school in samenwerking met ouders en zo nodig het samenwerkingsverband een passende onderwijsplek. Dit laatste komt weinig voor omdat de school zelf de extra ondersteuning biedt, eventueel met behulp van externe experts.

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen

Bij de standaard Pedagogisch-didactisch handelen gaan we na of het handelen van de docenten afgestemd is op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen en bijdraagt aan een ononderbroken ontwikkelingsproces. Wij hebben bij te veel lessen diverse tekortkomingen in het pedagogisch-didactisch handelen geconstateerd. Deze tekortkomingen strekken zich uit over het leerklimaat, de lesopbouw en de afstemming. Daarom hebben wij het pedagogisch-didactisch handelen op de afdeling havo als Onvoldoende beoordeeld. Wij geven het bestuur opdracht om binnen een jaar voor herstel te zorgen op grond van artikel 1.4, tweede lid, WVO 2020.

Leerklimaat

In meer dan een derde van de lessen die wij bezochten was geen sprake van een ordelijk verloop van de lessen en een efficiënte besteding van de lestijd. In een aantal van deze lessen waren leerlingen regelmatig niet stil als de leraar of een medeleerling aan het woord was en kostte het de leraar veel tijd om alle leerlingen aan het werk te krijgen. In andere lessen mochten telkens dezelfde leerlingen tijdens klassengesprekken het antwoord geven, terwijl de rest van de klas zich op het oog niet inspande om een antwoord te bedenken.

In minder dan twee derde van de lessen was er wel sprake van een ordelijk verloop en een efficiënte besteding van de lestijd. In deze lessen viel het ons op dat de leraren hun aandacht evenredig over de leerlingen verdeelden, een meer persoonlijk contact met leerlingen hadden en meer variatie in werkvormen hanteerden.

Lesopbouw

In meer dan de helft van de lessen die wij bezochten was geen aandacht voor leerdoelen en leerstrategieën. De geringe aandacht voor wat leerlingen moesten kennen of kunnen werd zichtbaar tijdens het bespreken van opdrachten. Centraal stond of een antwoord goed of fout was en niet hoe een antwoord tot stand kwam of waarom een antwoord goed of fout was. Als gevolg daarvan kregen leerlingen nauwelijks feedback op hun gebruik van leerstrategieën of aanwijzingen wat zij konden doen om de lesstof te verwerken. In de meeste van deze lessen was er geen lesafsluiting en maakt de bel voor de leswisseling en abrupt einde aan de les.

In minder dan de helft van de lessen was er sprake van een duidelijke lesopbouw. Aan het begin van deze lessen bespraken de leraren het lesdoel en wat leerlingen moesten doen om dat doel te halen. Ook zorgden de leraren in deze lessen voor voldoende afwisseling en voor vlotte overgangen bij de wisseling van activiteiten. Bij het terugblikken op de les gingen de leraren in deze lessen bij de leerlingen na of zij hun leerdoel hadden gehaald en wat zij konden doen om het doel alsnog te halen.

Afstemming

Slechts in een enkele les gaf de leraar verlengde instructies aan leerlingen die meer uitleg nodig hadden, konden leerlingen in eigen tempo werken en ging de leraar na of alle leerlingen het leerdoel behaalden. In de meeste lessen stond de lesstof centraal. Voor een deel van de leerlingen was dit een goede les. De uitleg en de opdrachten sloten aan bij wat deze leerlingen kunnen en kennen. Dat was beslist niet het geval voor leerlingen die de leerdoelen uit vorige lessen niet gehaald hadden en daardoor niet in staat waren om mee te doen in de les. Dit was zichtbaar in hun gedrag. Sommige leerlingen zaten met elkaar te praten, terwijl andere leerlingen voor zich uit zaten te kijken.

3.2. Veiligheid en schoolklimaat

VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT	O	V	G
VS1 Veiligheid		●	

VS1. Veiligheid

Bij de standaard Veiligheid gaan we na of de school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen op school gedurende de schooldag. De afdeling havo voldoet hieraan en daarom hebben wij de veiligheid als Voldoende beoordeeld.

Hieronder volgt een toelichting op het oordeel.

Monitoring van de veiligheid

De school heeft zicht op de beleving van de veiligheid en het welbevinden van de havo-leerlingen op school. Door middel van een jaarlijkse vragenlijst onder leerlingen en personeel monitort de school de veiligheid. Uit de scores blijkt dat de leerlingen de school als veilig ervaren. De scores voor welbevinden, sociale en fysieke veiligheid liggen boven de benchmark.

Uitvoering van het veiligheidsbeleid

De school heeft een veiligheidsbeleid en voert dat uit. Het beleid is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten. Als de uitkomsten van de monitoring daartoe aanleiding geven, treft de school maatregelen om de situatie te verbeteren. De school hanteert de meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling en is op de hoogte van de meld-, overleg- en aangifteverplichting bij zedenmisdrijven.

Het tegengaan van pesten

De school voorkomt zoveel mogelijk pesten, agressie en uitingen die in strijd zijn met de basiswaarden van de democratische samenleving. Indien nodig treedt de school snel en adequaat op. Het is positief dat de school een gedegen zicht heeft op de onderlinge relaties tussen leerlingen in een klas en het risico van pesten, buitensluiten of ongewenste groepsvorming in een vroegtijdig stadium kan inschatten. Door het periodiek actualiseren van het zicht op de onderlinge relaties kan de school inschatten of interventies een positief effect hebben. In de mentorlessen wordt een programma uitgevoerd waarin leerlingen leren hoe zij met elkaar om kunnen gaan, ook als zij iemand niet aardig of leuk vinden. Tijdens pauzes is er toezicht door leraren en conciërges. De school heeft een persoon aangesteld die voor ouders en leerlingen het aanspreekpunt is in geval van pesten en die het beleid tegen pesten coördineert.

3.3. Onderwijsresultaten

ONDERWIJSRESULTATEN	O	V	G
OR1 Resultaten		●	

OR1. Resultaten

Bij de standaard Resultaten gaan we na of de school met haar leerlingen over een periode van drie schooljaren leerresultaten haalt die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde normen zoals vastgelegd in de Regeling leerresultaten VO. Daaraan voldoet de afdeling havo en daarom hebben wij de resultaten als Voldoende beoordeeld. De resultaten van de bovenbouw van de afdeling havo kunnen echter beter. Te weinig leerlingen halen onvertraagd het diploma en het gemiddelde cijfer op het centraal examen van het schooljaar 2022/2023 ligt onder de norm.

Beslisregel

Het oordeel over de leerresultaten komt tot stand door toepassing van een beslisregel, die afhankelijk is van het aantal beschikbare indicatoren van het onderwijsresultatenmodel van de inspectie. Bij de afdeling havo zijn drie indicatoren beschikbaar. Daarom geldt de volgende beslisregel: bij één of nul indicatoren met de kwalificatie 'onder de norm' is het oordeel over de leerresultaten Voldoende.

Beoordelen van examenresultaten

Vanaf het schooljaar 2023/2024 betrekken wij de cijfers die leerlingen op het centraal examen halen weer bij het oordeel. Ook gaan we vanaf dat schooljaar het verschil tussen de cijfers op het schoolexamen en het centraal examen weer monitoren.

Hieronder volgt een toelichting op het oordeel.

Onderwijspositie in leerjaar 3

Het Kennemer Lyceum heeft een score van 25% op de indicator Onderwijspositie in leerjaar 3 en deze score ligt 20% hoger dan de norm. Over de schooljaren 2021/2022, 2022/2023 en 2023/2024 komt 66% van de leerlingen in het derde leerjaar op het onderwijsniveau uit dat de basisschool adviseerde en 4% komt op een lager niveau uit. In deze periode stroomt 30% van de leerlingen op. Dit zijn leerlingen met een havo- en een havo/vwo-advies die opstromen naar het derde leerjaar van het vwo.

Onderbouwsnelheid

Het Kennemer Lyceum heeft een score van 97% op de indicator Onderbouwsnelheid en dit ligt 2% boven de norm. In het schooljaar 2019/2020 lag de jaarscore op 98% en die is licht gedaald naar 97% in het schooljaar 2022/2023. Het doubleren vindt voornamelijk in het tweede leerjaar plaats.

Bovenbouwsucces

Het Kennemer Lyceum heeft een score van 79,94% op de indicator Bovenbouwsucces en dit ligt 0,09% onder de norm. In het schooljaar 2019/2020 lag de score van 90% ruim boven de norm, maar in de schooljaren 2021/2022 en 2022/2023 lag de score met 74%, respectievelijk 75% ruim onder de norm. Er is dus sprake van een scherpe daling in de laatste twee schooljaren en daardoor ontstaat een risico op langdurig onderpresteren bij deze indicator. In het derde en vierde leerjaar gaat het inmiddels om 20% tot 22% van de leerlingen dat doubleert of naar het mbo gaat. In het vijfde leerjaar zakt 32% van de leerlingen voor het examen.

Het is belangrijk dat de school ervoor gaat zorgen dat meer leerlingen onvertraagd het diploma gaan halen, maar dit kan enkele schooljaren in beslag nemen voordat het bovenbouwsucces gemiddeld over drie schooljaren weer boven de norm komt te liggen.

Resultaten op het centraal examen

In het schooljaar 2022/2023 halen de leerlingen gemiddeld het cijfer 6,25 op het centraal examen en dit ligt net onder de norm van 6,27. Het is belangrijk dat de school er in het schooljaar 2023/2024 voor gaat zorgen dat de examenresultaten boven de norm komen te liggen. Hiermee kan de school voorkomen dat de resultaten in 2025 als Onvoldoende worden beoordeeld.

Betere resultaten

Op het Kennemer Lyceum stromen nauwelijks leerlingen af naar vmbo-(g)t en er zijn weinig leerlingen met een vwo-advies die in het derde leerjaar van de havo terecht komen. Daarentegen hebben leerlingen met een havo- of een havo/vwo-advies een goede kans om naar het vwo te gaan. De afdeling vwo heeft resultaten die boven de norm liggen, maar ook daar is sprake van een dalend

bovenbouwsucces. In 2019/2020 was 5% van de vwo-leerlingen niet succesvol in de bovenbouw (doubleren, afstromen, zakken) en dit is in het schooljaar 2022/2023 opgelopen naar 18%. Deze laatste jaarscore ligt net boven de norm.

Het is aannemelijk dat het plaatsen van leerlingen op een onderwijsniveau dat aansluit op hun capaciteiten over een paar jaar tot betere resultaten in de bovenbouw van de havo en het vwo zal leiden. Hierbij geven wij het Kennemer Lyceum ter overweging mee om leerlingen af te laten stromen naar vmbo-(g)t als dit een voor hen passender onderwijsniveau is dan havo. Dit vergroot de kansen van deze leerlingen op een goed verloop van hun onderwijsloopbaan.

3.4. Sturen, kwaliteitszorg en ambitie

STUREN, KWALITEITSZORG EN AMBITIE	O	V	G
SKA1 Visie, ambities en doelen		●	
SKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur		●	
SKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog		●	

SKA1. Visie, ambities en doelen

Bij de standaard Visie, ambities en doelen gaan we na of de school een gedragen visie op goed onderwijs heeft, ambities en doelen daarvoor heeft en stuurt op het behalen daarvan. De school voldoet hier grotendeels aan en daarom hebben wij de standaard Visie, ambities en doelen als Voldoende beoordeeld. Het is wel nodig dat de school het stelsel van kwaliteitszorg en de randvoorwaarden afstemt op leerlingen die moeite hebben met het havo-niveau. Wij geven het bestuur een herstelopdracht voor deze aspecten op basis van artikel 2.91 WVO 2020.

Hieronder volgt een toelichting op het oordeel.

Ambities en doelen

De school heeft een visie, ambities en doelen gericht op goed onderwijs opgesteld. Het schoolplan 2023-2027 is tot stand gekomen in samenspraak met leraren, leerlingen en ouders. De uitwerking van de doelen berust bij werkgroepen, secties en individuele leraren. Bij het formuleren van de visie, ambities en doelen lijkt te zijn uitgegaan van leerlingen met een succesvol verloop van de onderwijsloopbaan. Dit is het grootste deel van de leerlingpopulatie, maar daarmee is de zorg voor leerlingen met een minder succesvol verloop onderbelicht gebleven.

Het stelsel van kwaliteitszorg

De schoolleiding beschrijft op welke manier ze zorgt voor het realiseren, borgen en verbeteren van de onderwijskwaliteit en hoe ze

de naleving van de wettelijke eisen realiseert, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. In het stelsel van kwaliteitszorg is de verbetering van de determinatie uitgewerkt. Het doel hiervan is dat leerlingen op een bij hen passend onderwijsniveau worden geplaatst, waardoor minder leerlingen doubleren of lage cijfers op het centraal examen halen. Voor risico-leerlingen die momenteel in de bovenbouw van de havo zitten zijn in het stelsel van kwaliteitszorg de randvoorwaarden voor het realiseren van een onvertraagde doorstroom voor deze leerlingen nog niet volledig uitgewerkt.

Voorwaarden voor het realiseren van ambities en doelen

De schoolleiding heeft de voorwaarden ingericht om de onderwijskundige ambities en doelen bij de meeste leerlingen te realiseren. Het Kennemer Lyceum moet in beeld brengen wat er aan onderwijstijd, leer- en hulpmiddelen en bekwaamheid van leraren en mentoren nodig is om de onderwijsloopbaan van risico-leerlingen die momenteel in de bovenbouw zitten succesvoller te laten verlopen. Vervolgens moet de school ervoor zorgen dat deze randvoorwaarden ingevuld worden.

SKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

Bij de standaard Uitvoering en kwaliteitscultuur gaan wij na of de school de doelen voor goed onderwijs realiseert, een kwaliteitscultuur bevordert, zorgt voor randvoorwaarden en bijstuurt als dat nodig is. De school voldoet hieraan en daarom hebben wij de standaard Uitvoering en kwaliteitscultuur als Voldoende beoordeeld.

De school voert het verbeterplan uit

Het Kennemer Lyceum heeft een verbeterplan opgesteld voor het verbeteren van de resultaten. De school beoogt met dit plan de plaatsing van leerlingen in het derde leerjaar op een bij hun capaciteiten passend onderwijsniveau. Daarnaast beoogt de school het wegnemen van belemmeringen voor een doorgaande onderwijsloopbaan. Deze doelen wil de school bereiken door het formeren van dakpanklassen, het geven van extra lessen aan leerlingen met taal- en rekenachterstanden en het geven van huiswerkbegeleiding aan leerlingen met lage cijfers. Deze activiteiten beschouwen wij als noodzakelijke randvoorwaarden voor betere resultaten. Dat dit nog geen voldoende randvoorwaarden zijn, hebben wij bij de standaard Visie, ambitie en doelen toegelicht.

De school bevordert een kwaliteitscultuur

De schoolleiding zorgt voor een professionele en veilige leer- en verbetercultuur in de school. Het uitgangspunt is dat secties de beleids- en kwaliteitsdoelen uitwerken, zoveel mogelijk zelf bijsturen en zich periodiek over de resultaten verantwoorden aan de schoolleiding. Hierbij gaan de secties en de schoolleiding in op de kwaliteit van de toetsen, de leerprestaties van klassen, het verbeteren van de motivatie en het verminderen van achterstanden. De

schoolleiding ondersteunt secties bij het verbeteren van hun werkwijze en zet daarvoor ook externe deskundigen in. Met individuele leraren maakt de schoolleiding verbeterafspraken als de leskwaliteit, de cijfers van hun leerlingen of signalen van leerlingen of ouders daar aanleiding toe geven.

Bevoegd en bekwaam personeel

Het Kennemer Lyceum is een erkende opleidingsschool en heeft daardoor de beschikking over interne begeleiders die stagiaires en nieuwe leraren kunnen begeleiden. De school stimuleert leraren om een dubbele of een eerstegraads bevoegdheid te halen en daarnaast om hun vakbekwaamheid op peil te houden. De schoolleiding organiseert jaarlijks een aantal scholingsbijeenkomsten voor leraren waarmee de onderwijskundige ontwikkeling (dakpanklassen, toetsing op twee niveaus, gedifferentieerd lesgeven) wordt ondersteund. Voor het gedifferentieerd lesgeven zijn niet alleen deskundige leraren nodig, maar moeten zij ook de beschikking hebben over daarbij aansluitende leer- en hulpmiddelen. Dit hebben wij toegelicht bij de standaard Visie, ambitie en doelen.

De school geeft uitvoering aan het schoolondersteuningsprofiel

Het Kennemer Lyceum werkt samen met andere scholen, het samenwerkingsverband en andere organisaties, zodat geen leerling tussen wal en schip valt. De expertise op het gebied van extra ondersteuning is goed georganiseerd. Het ondersteuningsbeleid is duidelijk zichtbaar in de school, omdat iedere leerling duidelijk in beeld is. Dat geldt zeker voor leerlingen die iets extra's nodig hebben.

SKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

Bij de standaard Evaluatie, verantwoording en dialoog gaan wij na of een school systematisch evalueert of zij de doelen realiseert, zich daarover verantwoordt en de dialoog voert met belanghebbenden. Het Kennemer Lyceum voldoet aan deze eisen en daarom beoordelen wij de Evaluatie, verantwoording en dialoog als Voldoende.

Hieronder volgt een toelichting op het oordeel.

De school evalueert doelen en beleid

De schoolleiding evalueert, analyseert en beoordeelt in hoeverre de doelen en het beleid worden gerealiseerd. Zij haalt intern en extern actief informatie op om zicht te krijgen op de uitvoering, de resultaten van het onderwijs voor de leerlingen en mogelijke kansen en bedreigingen voor de verdere ontwikkeling van het onderwijs, onder meer op het gebied van de basisvaardigheden taal, rekenen en burgerschap. De school heeft een kwaliteitskalender die de basis vormt om met elkaar in gesprek te gaan.

De school stelt, waar nodig, het beleid bij

De schoolleiding analyseert en beoordeelt de uitkomsten van de evaluatie en verwerkt deze wanneer nodig in het beleid. Daarnaast gebruikt de school de uitkomsten van de evaluatie om de sturing te verbeteren. Een voorbeeld hiervan is dat onderwijsresultaten voortdurend geanalyseerd en geëvalueerd worden met de betrokken docenten, zodat het onderwijs daarop aangepast kan worden. De school gebruikt actief de tevredenheidsonderzoeken en onderwijsresultaten om het beleid te bepalen en om het beleid bij te stellen.

De schoolleiding organiseert tegenspraak

De schoolleiding gaat actief de dialoog aan met leerlingen, ouders, het personeel en de medezeggenschapsraad. In gesprekken over het schoolplan wordt ingegaan op de algemene ontwikkeling van leerlingen en hoe zij voorbereid kunnen worden op hun maatschappelijk functioneren. Tussentijds worden gesprekken gevoerd over het waarmaken van de ambities door de school en het verkennen van nieuwe mogelijkheden.

4. Reactie bestuur

Hieronder is de beleidsreactie van het bestuur opgenomen waarin is beschreven op welke wijze de bevindingen uit het onderzoek worden betrokken bij de verdere ontwikkeling van de onderwijskwaliteit.

In mei 2024 hebben we het conceptrapport van de inspectie ontvangen. We herkennen het beeld dat de inspectie schetst en vinden het jammer om te zien dat de trend die zich landelijk aftekent nu ook op het Kennemer Lyceum zichtbaar wordt. Datgeen waar we vijf jaar geleden heel trots op waren, het vele kansen bieden aan leerlingen, is nu onze achilleshiel geworden. We hebben hier in de afgelopen jaren al hard aan gewerkt en het inspectiebezoek heeft het gevoel van urgentie nog verder vergroot. Het is fijn dat de inspectie in dit rapport ook erkent dat wij de problemen tijdig gesignaleerd hebben en dat er maatregelen genomen zijn om het tij te keren.

Dit rapport helpt ons om verder in kaart te brengen wat er aan onderwijstijd, leer- en hulpmiddelen en bekwaamheid van leraren en mentoren nodig is om de onderwijsloopbaan van risicoleerlingen die momenteel in de bovenbouw zitten succesvoller te laten verlopen. Ook geeft het ons richting in het sturen op kwaliteit in de lessen, waar we de het komende jaar heel stevig op in zullen zetten met ons team. Onze uitgangspositie bij het verbeteren van de leskwaliteit is goed. Leerlingen voelen zich veilig en gaan met plezier naar school en krijgen goede begeleiding en ondersteuning. Er is breed draagvlak binnen het team voor de manier waarop gestuurd wordt en hoe we werken aan onderwijskwaliteit. Dat geeft ons het vertrouwen dat we door met elkaar hier de schouders onder te zetten, de herstelopdrachten zullen oppakken in het komende jaar zodat alle leerlingen succesvol kunnen zijn op het Kennemer Lyceum.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

